

## **RUSZYŁA KAMPANIA REFERENDALNA**

**Opublikowaniem w Dzienniku Ustaw postanowienia prezydenta o referendum rozpoczęła się formalnie kampania referendalna. To czas na prezentowanie stanowisk m.in. przez partie, stowarzyszenia i obywateli w sprawach poddanych pod referendum.**

W niedzielę, 6 września, Polacy będą mieli możliwość odpowiedzi na trzy pytania. Po pierwsze - czy są za wprowadzeniem jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu; po drugie - czy opowiadają się za utrzymaniem dotychczasowego sposobu finansowania partii politycznych z budżetu państwa oraz po trzecie - czy są za wprowadzeniem zasady ogólnej rozstrzygnięcia wątpliwości co do wykładni przepisów prawa podatkowego na korzyść podatnika. Referendum zaproponował prezydent Bronisław Komorowski dzień po pierwszej turze wyborów.

Aby referendum było wiążące, musi w nim wziąć udział ponad połowa uprawnionych do głosowania. Zgodnie z ustawą o referendum ogólnokrajowym kampanią referendalną jest prezentowanie swojego stanowiska przez obywateli, partie polityczne, stowarzyszenia, fundacje oraz inne podmioty w sprawie poddanej pod referendum.

Kampania referendalna zakończy się na 24 godziny przed dniem głosowania, czyli o północy z piątku 4 września na sobotę 5 września, gdy zacznie obowiązywać - podobnie jak przy wyborach - cisza wyborcza. W sobotę i niedzielę przed referendum, do godz. 22 nie będzie można m.in. rozdawać ulotek, organizować manifestacji oraz zwoływać zgromadzeń związanych z referendum. Nie będzie też można publikować sondaży przewidujących zachowania głosujących.

W referendum będą mogli wziąć udział pełnoletni obywatele polscy, którzy nie zostali pozbawieni praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądowym, pozbawieni praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu bądź osoby ubezwłasnowolnione prawomocnym orzeczeniem sądowym.

Zgodnie z kalendarzem referendalnym do 28 lipca podmioty uprawnione będą mogły zawiadomić Państwową Komisję Wyborczą o zamiarze uczestniczenia w kampanii referendalnej w programach radiowych i telewizyjnych nadawców publicznych.

Prawo do bezpłatnego rozpowszechniania audycji referendalnych od 21 sierpnia będą miały podmioty, które otrzymają od PKW zaświadczenie. Zgodnie z przepisami ustawy o referendum ogólnopolskim takie prawo mają: partie polityczne, które otrzymały co najmniej 3 proc. poparcia w wyborach do Sejmu, koalicje partii politycznych, które uzyskały co najmniej 6 proc. poparcia, kluby posłów i senatorów, kluby parlamentarne, które na rok przed zarządzeniem referendum zrzeszały posłów lub senatorów zgłoszonych przez komitet wyborczy wyborców (posłowie i senatorowie muszą stanowić więcej niż połowę składu tych klubów). Do bezpłatnej kampanii w telewizji i radiu mają też prawo m.in. stowarzyszenia i fundacje, które zarejestrowały się nie później niż na rok przed zarządzeniem referendum, działają na terenie całego kraju (nie dot. fundacji), w obszarze związanym z przedmiotem referendum - działalność ta musi mieścić się w zakresie celów statutowych.

Podmioty uczestniczące w kampanii referendalnej finansują ją ze środków własnych. Nie ma też obowiązku wcześniejszej rejestracji komitetów podmiotów, które w kampanii biorą udział, nie ma limitów wydatków oraz obowiązku sprawozdawczego.

Oprócz osobistego głosowania w referendum ogólnokrajowym można też głosować za granicą, korespondencyjnie i przez pełnomocnika.

Jak wynika z kalendarza, do 24 sierpnia będzie czas na zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego. Do 28 sierpnia będzie można złożyć wniosek ws. głosowania przez pełnomocnika. 1 września upłynie termin na dopisanie do spisu wyborców w wybranym obwodzie głosowania w kraju. Z kolei do 3 września będzie czas na dopisanie się do spisu wyborców za granicą czy na statkach morskich.

O tym, czy referendum będzie ważne pod względem procedur orzeknie Sąd Najwyższy; odpowiednią uchwałę w tej sprawie musi podjąć nie później niż w 60 dniu od dnia ogłoszenia wyniku referendum.

Podobnie jak przy wyborach, tak też w przypadku referendum, można wnosić protesty przeciwko jego ważności. Mogą one dotyczyć dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum, przeciwko ustalaniu wyników głosowania lub wynikowi referendum. Protest trzeba wnieść na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez PKW w Dzienniku Ustaw RP.

WYKORZYSTANO: PAP